

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E
W SOBOTĘ DNIA 15. PAZDZIERNIKA ROKU 1768.

Z Warszawy d. 15 Października. Jmć P. Bniński Starosta Murzynowski Marszałek Trybunału Bidgoskiego po niejakim tu zabawieniu, i pożegnaniu Króla Jmci P. N. M. wyjechał ztąd dnia onegdajszego do Bidgoszczy na reasumpcyą limitowanego przed kilku tygodniami Trybunału tamecznego.

Liczbę Państwa tu przyto-
 mnego pomnożyli świeżym z po-
 dróży swojej powrótem Jmć:
 X. Szembek Biskup Koadjutor
 Chełmiński, Potocka Kracyczy-

na Koronna, Sołtyków General
 w Woysku Rosyjskim wraz z Jey-
 mością Małżonką swoją, i i ni.

Z Adryanopola d. 6 Sierpnia.
Kafiz-Effendi przedtym wielki
 Cesarzki budowniczy tu przy-
 był, mając rozkaz uczynienia tu
 w Cesarzkim Pałacu przyzwoi-
 tych reparacyi, aby Cesarz Jmć
 z Dworem swoim w nim się mie-
 ścić mógł.

Z Carogrodu d. 12 Sierpnia. Cho-
 ciał dotąd wielka zjaie się zacho-
 dzić przyiaźń między Portą i Rze-
 cząpospolitą Wenecką, iednak

obawiać się nie którzy poczynają, aby nie była osłabiona. Węzryr W. ustną wprawdzie dał Wenetom deklaracją, iż wojska od Porty do Albanii posłane za cel tylko mają uszkromienie Obywatelów w *Montenero*, ale gdy o takąż napismie deklaracją był prozony, dać oney nie chciał. Rzeplta zatym wszelkie czyni przyotowania, aby nagle nie była Turecką przywalona potęgą.

Z Carogrodu d. 22 Sierpnia.

Przed kilką dniami Rezydent Multański tu mieszkający, porzuciwszy Żonę i Dzieci z Kobietą jedną podłego urodzenia uciekł. Złapano go i tu przyprowadzonego, osądzone na wygnanie. Unikając on tedy kary Bisurmańską przyjął religią, aby w więłożeństwie żyć mógł. Grekowie tutajsi wielce z takowego jego postępką są zasmuceni.

Z Londynu d. 6 Września.

Parlamentu Irlandzkiego Sessya do dnia dzisiejszego odłożona, dalej ieszcze do dnia 31 Pazdziernika jest przewleczona. Lord *Townshend* Wicerey tameczny, powszechną sobie miłość ziednał. Przeiechał tego roku całe to Królestwo, dla przypatrzenia się

stanowi fortec w nim naydujących się. Bat ieden woienny przybył tu temi dniami od mo-rza szrodziemnego, z listami od Admirala *Spry*, który razem Ministrem jest Królewskim u Rzepltey Genueńskiej. Bez wątpienia wiedzieć w krótcie będziemy iakie w tych listach zawarte były wiadomości.

Z Londynu d. 16 Września.

Z listów Pana *Bernord* Gubernatora nowey Anglit, pokazuje się, iż Obywatele Miaста *Boston* postanowili obronną ręką sprzeciwić się wojsku, któreby ich chciało zniewolić do przyięcia ustaw Parlamentowych. Wszystkie z onych Kraiów odebrane listy w tym się zgadzają, iż obywatele naszych osad postanowili przy obronie wolności swojej mocno obstawać. Chcąc zatym przymusić onych do postuszeństwa, trzebaby otworzyły wojnę zacząć, którey okropne skutki łatwiey niż powodzenia przeyrzane być mogą. Wydano rozkazy, aby z *Woolwich* znaczna amunicyi i sprzętów woiennych kwota do Ameryki przesłana była. Panowie rozmaici, którzy przeszłego roku sprawę Amerykanów potężnie wsparli, postanowili i na przyszley też

Sessyi mocno przy nich obstawać. Król Jmć Duński będąc w Mieście Oxford, z wielką tam nroczyftością Doktorem prawa cywilnego był uczyniony. Nie którzy wiego assyltencyi zostający Panowie tymże honorem byli obdarzeni. Mamy też z Ameryki w adomość, iż Francuzi żadnym sposobem z Hiszpanami pogodzić się nie mogą w nowym Aurelianie. Pieniądze, które tam z Hiszpanii przyść miały, gdzieś zaległy, przez co wielkie powstała izemrania, a handel nieznośny uszczerbek ponosi. Zdrayca Rogers przed tym Półkownik jednego Regimentu, zaprowadzony jest do Niagara, gdzie podług wszelkiego podobieństwa będzie sądzony. Zamyśly jego były, Kray Illinois opanowawszy, na Nową Anglię, i Nowy-York najbogatsze w onych Kraiach Prowincye uderzyć, brakowało mu pieniędzy, i gdy dla tey przyczyny odwleczął, zdrada jego odkryta była. Nowe Admiraliowi Spry na morzu szrodziemnym zostają emu posłano instrukcye. Są tu Kawalerowie różni nader zacnego urodzenia, którzy postanowili udać się do Korsyki i między ochotnikami pod Genera-

lēm Paoli służyć. Wiemy też, iż Wenetowie wielce Korsykanom sprzyjają i obficie choć ta iemnie, w rozmaite potrzeby opatrują. Xiężniczka Barbarigo przepędziwszy tu dwa Miesiące nazad do Włoch odiechała, wiele jednak przezacnych Gości tu jeszcze mamy, między którymi nayznakomitsi są; Król Jmć Duński, Xiążę de Saxen Gotha, Xiążę Czartoryski z Xiężną, Malżonką swoją. Cały Naród, a naybar dziey Obywatele miasta tutejszego, wielce się z tego cieszą, iż Ministrowie o umniejszeniu narodowych długów skutecznie myśleć poczynaia, a to bez ustanowienia nowych takich uciążliwych podatków, ale raczey z zniesieniem dawnych na piwo, i żywność włożonych. Ustanowiony być ma podatek na konie powodne, których na kilkaset tysięcy w Londynie rachują, i które Kupcykowie, dla swoiey tylko uciechy trzymają. Nadto ustanowione być ma większe daleko niż przed tym Cło, na konie za granice wysłane, przez co umniejszy się liczba Ludzi koźmi handlujących, a więcej będzie oraczów. Ostatnie listy z Lizbonny od Pana de Littleton odebrane takie są, iż łatwo a-

nich poznać można, że wzięta nader mamy nadzieję utrzymania interesów naszych w Portugalii. Samemi tylko płonnemi obietnicami, zwłokami nie potrzebnymi, pozorami kształtnymi zbywa nas i zwodzi tamczny pierwszy Minister. Dwór nasz sprzykrzył już sobie przyjacielskie remonstracye. Jeden jeszcze Memoryał Panu de Littleton posłany będzie, ten jeśli bez skutku zostanie, o innych cale Irzodkach pomyśleć trzeba będzie. Głoszą już, iż Pan de Littleton nazad odwołany być ma. W Richmond Pałacu Królewskim machinę wielką stawiają, Kościół honoru wyrażającą, służyć ona ma do przyszłego nader kosztownego fejerwerku. Wyjazd Króla Jęci Duńskiego z tąd, ma nastąpić około dnia 11 lub 12 Października. Nigdy tyle z Ameryki żołądów jak w tym roku nie przywożono. Ządna znakomita biesiada bez Amerykańskiego żołąwia obeysć się nie może. Rzeźnik ieden tutaj kupił takowego żołąwia z Czerwonych Złoty 16 i nim poczęstował kompanią złożoną z iednego barwieraa, iednego mydlarza, iednego szewca, i dwóch celney Komory strożów.

Z Londynu d. 20 Września.

Jest tu odgłos, że ma być zakazane wywożenie zboża z portów Ameryki północney do portów Francuskich, Hiszpańskich, Portugalskich i Włoskich. Dnia wczorayszego przybył u myślny z Gibraltaru wysłany z wiadomością, iż Xiażę Jęci de Cumberland w zupełnym tam zdrowiu stanął. Gubernator tameczny doniósł także Dworowi, iż Cesarz Marokański dawno tych zamysłów swoich ale nie odstępuje. Handel nasz na morzu Szrodziemnym wielce jest osłabiony, przeto iż Francuzi postanowili wszystkie przetrząsać okręty, któreby w pewnym od Korsyki wyspy oddaleniu żeglowały. Zlecono naszym na morzu szrodziemnym Admiralowi Panu Spry, aby żadnym sposobem nie dopuszczał, aby Angielska bandera zowiegę jaką odniosła.

DONIESIENIE

Z Warszawy d. 15. Października.

Podaje się do wiadomości: iż Patac Pocielowski nazwany, umeblowany w raz z niektórymi w Officytach Stancyami Kuchnią Wozowniami, Stajniami, i innymi wygodami jest do najęcia na Sejm przyszedł.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICE

W SOBOTE DZIA 15. PAZDZIERNIKA ROKU 1768.

Z Rzymu 30. Sierpnia. Upały tego roczne tak są wielkie iż te nawet przewyższają, których w R. 1738. doznano, który to rok wielce dla tey przyczyny po całej krainie Włoskiej iest pamiętny. Do tego czasu najmnieyszey w upałach tych folgi nie doznaiemy. Ociec S. nakazał z tey przyczyny publiczne nabożeństwa dla uproszenia deszczu, ktorego od 9. miesięcy prawie niemamy. Zbóża wszystkie, wyjąwszy zimowe, cale zginęły; co sprawia wielką żywności drogość.

Z Rzymu d. 4 Września. Przeszłego Wtorku to iest dnia 30 Sierpnia w Pałacu Watykańskim wszczął się gwałtowny pożar około godziny dwudziestej w mieszkaniu Jmci Xiędza *Assemanni*. Przezorne rozporządzenia Pana *Casalbi* Gubernatora Rzymu, Pana *Rezzonico* Majordoma, i Pana *Salviati* Kommissarza wojskowego sprawiły, iż sławna Księgarnia Watykańska ocalała. Wszystkie iednak sprzęty, i rzadkie rękopisy rzeczzonego Jmci *X. Assemanni* w perzynę były obrócone.

Z Florencyi 27 Sierpnia. Bynajmniey nie wątpią, iż W. Xiąże Jmć część znaczną zimy przepędzi w mieście *Pisa*; ponieważ trzy stanu Konsyliarze rozkaz odebrali udania się do rzeczzonego miasta; to iest, Prezydent *Pempejo Neri*, Hrabia *Vincenzo degli Alberti*, i Margrabia *Ferdynand Incontri*. Trzy iuż zupełne miesiące upłynęły, iakośmy deszczu nie mieli, co sprawia, iż upały tu cale nieznośne panują.

Z Liworny 27 Sierpnia. Okręt ieden Duński kupiecki, który z Marsylii wyszedł był pod żagle, przytrzymany był po drodze i przetrząśniony od iedney Xebek Francuzkiej. Trzey na nim naydujący się Anglicy przenieść się na okręt Francuzki musieli. Rewizya przez 4 godziny trwała. Francuzi mniemali, iż okręt ten do Korsyki żegluię, ale nie na nim nie znaleźli, czyzby podeyżrzenia ich wsparte być mogły. Głozą tu, iż Francuzkich okrętow Kapitani, rozkaz od Dworu swiego odebrali, postępowania tymże sposobem z wszystkieimi okrętami ktoreby blisko Korsyki przystąpiły.

Z Modeny 29 Sierpnia. Z *Massa Carrera* sprowadzają tu wiele broni i amunicyi. Zaciągają także żołnierkie z wielkim nader popiechem odprawiają się. Minister Portugalski Hrabia *Almeida* z Sienny wyiachał do Wenecyi, gdzie pōty bawić się ma, poki danego sobie od Dworu swego zlecenia nie wykona.

Od Granic Włoskich d. 3 Września. Z Dalmacyi piszą, iż Turckie woysko przy granicach Kraiu *Montenero* stojące, iuż wofenne dzieła dnia 18. Sierpnia rozpoczęło. Między Wenetami i Turkami wielka panuje iedność i przyiaźń. Pewny Półkownik w woysku Weneckim rodem z *Monte nero* wzięty jest w areszt w Wenecyi, iako podeyżrzany o niegodziwą z oszustem *Stefanem* korespondencyą.

Z Londynu d. 13 Września. Dnia 9 tego miesiąca przybył do *Plymouth* Bat ieden Pocztowy Królewski, którego Komendant sam tu przyiehawszy, oddał Ministrom listy, od Gubernatora onego Kraiu Pana *Bernard*. Ministrowie Królewscy wielorakie z tey okazji mieli Konferencye: wiadomości z tamtych stron odebrane zdają się być cale nie pomysłne. Dnia wczorajszego przybyły tu także listy z Florydy, Karoliny i Georgii. Woyska regularne w tych Prowincyach naydujące się, puścić się morzem do Miasta *Boston* miły. Rachują teraz w Ameryce północney na 20 Regimentów piechoty, w których gdyby zupełna liczba ludzi była, iaka w pokoju być powinna, uczyniliby to na 20 tysięcy woyska, ale uciążliwa i przedłużona tychże

Regimentów służba sprawnie, iż w tych 20 Regimentach ledwie potowa, to jest 5,000 ludzi nayduie się. Dwór wprawdzie postanowił i weyska tego, i przyłączonych do niego znacznych posiłków użyć, na przymuszenie Amerykanów do poddania się ustawom Parlamentu; z tym wszystkim Gubernatorowi Nowey Anglii przykazano, gwałtownych tych irzędów nie pierw ey użyć, aż kiedy pospólstwo kroki takowe przedsięweźmie, któreby i powszechną spokojność zniizeczyć, i inne osady nasze do buntu przyprowadzić mogły. Ta sprawa, i obmyślenie sumy potrzebnych na przyzłość roczne nakłady, celem będą pierwszych obrad Parlamentowych, które dnia 8 przyszłego miesiąca Listopada zaczną się. Dwór zdaje się chcieć oba te interesa zupełnie decyzji Parlamentowey zostawić, a wlicze- gułności pragnie tego, aby sam Parlament obmyślił sposoby prze- łamania uporności Amerykanów, niechając bez zezwolenia ca- łego Narodu nic zgoda w sprawie tak wielkiej wagi przedsię- wzić. Zatem Ministrowie z niewypowiedzianą pilnością pra- cują około ułożenia tego wszystkiego, co z tym interessem ma iaki związek. Postanowiono tedy, roztrząsnąć pilnie preten- sye osad naszych, i wyszukać w Archiwach przywileje im przy- pierwszym onych ustanowienia nadane, aby tychże przywile- jów opisy właściwe, należycie poznane, i w granicach swoich bez ulzczerbku lub zbytecznego rozprzestrzenienia utrzyma- ne były. Jeśli się pokaze sprawiedliwość przyczyn, dla któ- rych osady nasze podlegać ustawom Parlamentowym nie chcą, nadane im będą swobody, przez któreby iedność i zgoda mogła być przywrócona.

Z Aufzpurgn d. 3 Września. Dnia 30 przeszłego miesiąca, śmiertelae zwłoki Biskupa Jmci Jozefa Landgraffa Hessen-Darm- stadskiego z wielką poradą przeniesione były, do tuteyżzego Katedralnego Kościoła.

Z Spa d. 13 Września. Nigdy Gości tyle do używania wód tuteyższych nie było, iak tego roku. Wielu z nich, iż mie- szkania dla siebie tu znaleść nie mogło, w poblizszych Miastach

przebywać musiało. Mamy tu między innemi Lorda *Clive*, który tak wielkicy nabył chwily, przez swoie w Jndyach dzieła. Dnia 4 tego miesiąca dawał tu Bal nader wspaniały, Xiążęciu Pruckiemu Ferdynandowi i Xiężnie Małżoncy jego. Zaczęły się tańce o godzinie 6 wieczornej, i przerwane były Operą, po której wspaniałą Kollacyą dano, nastąpiły znowu tańce do dnia trwające.

Z Wiednia d. 16 Września. W przeszłą Niedzielę, to jest dnia 11 tego miesiąca, jako w dzień doroczney pamiątki uwolnienia Wiednia od obleżenia Turków w R. 1683, uroczyste odprawilo się w tuteyszym Archi-Katedralnym Kościele Nabożeństwo, śpiewane było *Te DEUM Laudamus*, w przytomności Cesarzowej Królowej Jeynci i trzech Arcy-Xiężni zek, przy rzęślistym zarząd po wałach rozstawionych ognia dawanu. W przeszły Poniedziałek jako w dzień przypadającego Seymu Stanów Austrii niższej, zagaił obrady Xiążę *de Trautson* dziedziczny tychże Stanów Marszałek, i podane od tychże Stanów Memoryały, ich żądze zawierające przyjął.

Z Saxonii d. 19 Września. Przeszłego Piątku, to jest dnia 16 tego miesiąca Kurfisz Jmć Xiążę nasz objął rządy Państwa swoiego, które dotąd w Administracyi hrólewica Jmci Xawiera zostawało. W następującą Sobotę ta rzecz tak Regimentem wlyzyskim, jako też i radom rozmaitym i Jurysdykeyem była ogłoszona.

Z Lipska d. 24 Września. Szczepienie ospy do Niemieckiego Kraiu wprowadzone w więkzym daleko używaniu od tego czasu będzie, kiedy od nayspierwszych osób użyte zostało. Dnia 14 tego miesiąca zaszczepiona była ospa w Wiedniu, obudwom Arcy-Xiężetom Ferdynandowi i Maxymilianowi, także Arcy-Xiężni czce Maryi, Therefsie Córce panującego Cesarza Jmci. Zaszczepienie to, ile się z skutków wynikających pokazało, nader dobrze udało się.